

der for andre Forhold er Tilfældet, og hvad der vistnok ogsaa vilde være retfærdigere, en anden Fordeling af Bidragene end den, Forslaget har. — Jeg kan nu altsaa godt forstaa, at disse Ting, der ikke ville opnaas ved Lovforslaget, ville vække Betæneligheder hos mange af dem, som jeg betragter som Meningsfæller i dette Ting. Naar vi dog i denne Retning have tilraadet og fremdeles tilraade Tinget at vedtage Lovforslaget, saaledes som det foreligger, er det jo først og fremmest, fordi Regeringen nu for anden Gang har vist, at den betragter det Fremskridt, som opnaas, som betydeligt og saa betydeligt, at det i Regeringens Øjne fortjener og kan veje op mod det Tilskud af Statskassen, som fordres, og at Regeringen fremdeles ikke har noget Haab om, at flere og større Fremskridt kunne naas.

Jeg for mit Vedkommende og mange med mig have fremdeles resigneret paa Grundlag af det Hensyn, at Pædagogerne betragte, saa vidt os bekendt, den Forbedring, der sker med Klassedelingen og Nedsættelsen af Børneantallet, som mere vejende og betydningsfuldere for Undervisningen og Fremgangen i Folkeskolen, end mange Lægmænd maaske tænke sig, og endelig med Hensyn til det økonomiske Spørgsmaal for Skolelærerne, fordi de nærmest interesserede, som repræsentere dem, gennem deres Udtalelser have vist sig at betragte det som en saa væsentlig økonomisk Forbedring, at de dermed vilde være tilfredsstillende, og at de i væsentlig Grad have opgivet de skarpe Angreb, som fra deres Side netop allermost ere komne frem og have trængt sig frem, paa den Kaldelsesregel, som findes i Loven af 1856. — Vi Medlemmer af Udvalget, som tilraade Tinget at vedtage Forslaget, gøre det altsaa, fordi det er et Fremskridt, men vi gøre det — i det mindste de fleste af os — med Resignation, fordi vi havde haabet, at der kunde opnaas et større Resultat. Vi mene at burde udtale, at der utvivlsomt er en Grænse for den Imødekommen, der fra dette Tings eller dets Flertals Side kan vises. Denne Grænse er jo i sin Tid udtalt i Betænkningen for forrige Samling, udtalt skarpt og bestemt, og vi have to Gange fra det andet Tings Side faaet Lovforslaget op i en Form, der indeholdt Bestemmelser, som vi maatte betragte som skadelige for Skolen og for Skolelærerne, og som dette Ting den Gang modsatte sig, og som jeg tror, det fremdeles vil modsætte sig, hvis de paa ny vilde komme frem, nemlig dels med Hensyn til Sam-

mensætningen af Skolekommissionerne, dels med Hensyn til Kaldelsesmaaden, der i den af Folketinget vedtagne Affattelse vilde berøve de kaldende Myndigheder ethvert Skøn over de indstillede og kun give dem Ret til at paase, om de legale Betingelser ere iagttagne. Endelig er der for det tredje en Bidragydelse til Privatskoler, hvilket vi ikke kunde betragte som vedkommende denne Sag, for saa vidt det ikke kunde siges, at Privatskolen dannede et virkeligt Led af den offentlige Undervisning. Indtil disse i sin Tid i Betænkningen for 1895—96 omtalte Bestemmelser ligger den Grænse, hvortil jeg tror, at dette Ting kan strække sig, men ikke videre.

J. Pedersen: Ja, jeg ønsker blot, inden Forslaget forlader Landstinget, at understrege det Forbehold, som jeg har været med til at tage i de Bemærkninger, der fra Mindretallets Side ere indførte i Betænkningen. Naar jeg stemmer for Forslagets Overgang til Folketinget, gør jeg det i den sikre Forventning, at det ikke uforandret vil blive til Lov. I Mod sætning til den ærede Ordfører (Goos) hævder jeg, at flere af de Bestemmelser, som han nu nævnedes som skadelige, flere af de Bestemmelser, der have været indførte i Forslaget fra det andet Tings Side, og som den ærede Ordfører nævnte som skadelige for Lærerne og for Skolen, vil det vise sig nødvendigt, tror jeg, at komme til Forstaaelse med det andet Ting om, dersom det overhovedet skal lykkes at faa dette Lovarbejde færdigt. Jeg føler mig overbevist om, at Kaldelsesmaaden i den Form, hvori den findes i dette Lovforslag, ikke vil kunne passere gennem Rigsdagen, og jeg har Grund til at tro, at Forslaget heller ikke vil kunne vinde Tilslutning fra begge Tings Side, medmindre man kommer til en Forstaaelse med Hensyn til et af de andre Punkter, som den ærede Ordfører nævnedes, nemlig Tilskuddet til de private Skoler. Efter de foreliggende Oplysninger vil Staten efter dette Forslag komme til at yde som Tilskud til Skoleundervisningen paa Landet 1,440,250 Kr. foruden Statens Tilskud til Skolefondene og dens Del i Pensionsudgifterne. Da der nu i de offentlige Skoler paa Landet efter de foreliggende Oplysninger gaar 211,869 Børn, saa bliver det et Tilskud pr. Barn fra Statens Side af omtrent 6 Kr. 80 Øre. Dette Tilskud ydes for alle Børn, der søge den offentlige Skole, rige og fattige mellem hverandre. Jeg haaber,